

Ignacio Iturria. *A la ciutat*, 2006. Oli sobre tela. 97x130 cm. Exposició a la galeria Oriol de Barcelona. Maig i juny 2010.

No sé quina resposta aportar al fet que uns humans es dediquin espontàniament –encara que suposi un enorme esforç de voluntat i una aferrissada lluita contra la peresa física, que tan sovint paralitza l'acció corporal– a tasques de profit social reconegut mentre que uns altres lliurin tot el seu esforç a labors sense objectiu evident. De totes aquestes possibles dedicacions, n'hi ha unes quantes, la finalitat de les quals és impossible de tenir l'acudit de poder-les arribar a pensar, com la de voler ser col·leccionista de taps de xampany. Però la tenaç realitat és que hi ha gent que es dedica a activitats que exigeixen voluntat, esforç atenció i sofriment, com és ara el cas d'Ignacio Iturria. Nascut a Montevideo el 1949, es dedica a un tipus de pintura que no té en compte les formes objectives, ni tampoc les abstractes, del món de l'entorn. La seva obra en realitat no té cap forma preconcebuda sinó que a cada obra, a cada nova acció pictòrica, inventa i estableix una estructura en un espai dimensionant, que omple segons un relat. No sé si instintiu, espontani (en relació amb determinades digestions o malestars fisiològics) o bé pensat en una matinada remota o en un malson immediat, però el relat va determinant cada element en funció i en relació amb

l'anterior, o bé afegeix –encara que l'impuls o decisió no em sembla que sigui el cas– segons el que la situació dissenyadora i pictòrica li provoca o l'impulsa a realitzar. És clar que en parlar d'Iturria no hem de deixar de banda el fet que és, com s'ha indicat, uruguaià. Ve d'un context, en l'àmbit de l'art, d'un cert nacionalisme constructivista primitivista plantejat per Joaquín Torres García i també per l'històric gloriós precedent per a la modernitat d'Isidore Ducasse, dit Lautréamont, que elaborà un tractat de filosofia poètica fantàstica, en què les arbitriïtats constitueixen la solidesa de tot coneixement real i segur.

En un viatge i estada que realitzà a l'Estat espanyol s'establí durant uns quants anys a Cadaqués, prop de Dalí o, si més no, respirant-ne la ferum. De tot això, en podien sorgir moltes coses, entre aquestes la pintura que fa, una pintura que exemplifica una narració –que pot entreveure un hipotètic espectador ja sigui observant l'obra o orientat pel títol (probablement posat per l'autor)–, relat plàstic que per la textura, les incisions i imatges insinuades o marcades empeny a aplicar-hi atenció, atès que immediatament hom s'adona que en aquells traços cromàtics i grafismes hi ha algú que té la intenció de relatar o de comunicar.

Respecte d'aquestes obres, hom pot dir de tot: que s'han estructurat segons un quadriculat irregular on s'enquibeixen, diguem-ne, les vinyetes del relat que s'il·lustra (*Los vecinos*, 2007, *Un postre para dos*, 2009); que si procedeix a altres divisions o unificacions de l'espai és per plasmar i expressar a través de la necessitat de l'acció pictòrica estats anímics personals o de resonància social intimista. Iturria és un pintor surrealista, que ofereix per mitjà de la plàstica les seves subjectivitats emocionals, i que ho fa segons l'esquema que ens ha proporcionat el procediment narratiu del còmic, sense, però, les objectivitats òbvies del pop. Ha aplicat a projectes escultòrics la mateixa intenció expressiva.

RELATS DE LA PINTURA

La pintura difusa i penetrant d'Iturria troba en cada acció un espai en el qual desenvolupar un relat
per Arnau Puig